

ПРО НАТІКАННЯ СТРУМЕНЯ РІДИНИ ОБМЕЖЕНОЇ СТІНКАМИ НА НЕСКІНЧЕННУ ПЛОСКУ ПЛАСТИНУ

Онищенко А.М.

*Національний технічний університет
„Харківський політехнічний інститут”, Харків*

У нашому випадку розв`язується задача визначення коефіцієнта стискання обмеженого стінками струменя рідини, який натікає на нескінченно плоску пластину (рис. 1).

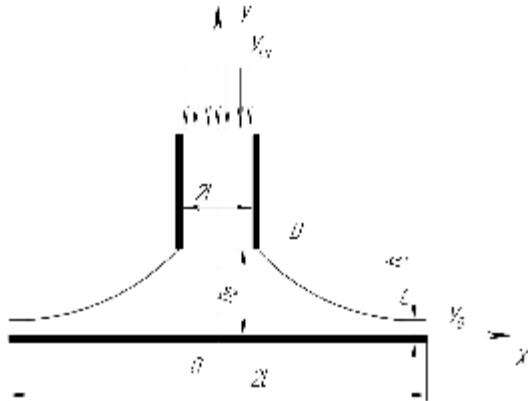

Рисунок 1 – Розрахункова схема

Аналіз такої схеми викликає певний практичний інтерес, зокрема при вивченні течії рідини в дроселі „сопло-заслінка”. При цьому розуміють, що розмір заслонки суттєво більше розміру сопла. Н.С. Жуковський звернувся до подібної схеми з метою визначення сили тиску струменя на пластину. Л.Г. Лойцяньський

отримав вираз для комплексного потенціалу в випадку натікання рідини на пластину кінцевих розмірів, який в загальному виді дає пошукуване розв`язання, необхідно лише зіставити невідомі сталі α і β з геометричними параметрами l , L , h_D і заданої швидкості V_0 , а також виділити дійсну і уявну частини для визначення рівняння ліній течії.

Зробивши ряд перетворень, отримаємо систему рівнянь, що повністю визначає розв`язання задачі, коли струмінь натікає на пластину нескінчених розмірів, тобто коли $l \gg L$, або $l/L \rightarrow \infty$.

Переконавшись в тому, що випадок $l/L \rightarrow \infty$ відповідає умові $\alpha \rightarrow \infty$, спрощуємо вираз для комплексного потенціалу і визначаємо рівняння нульової та вільної течії рідини, для чого виділимо дійсну і уявну частини в виразі для комплексного потенціалу. Нульова лінія течії буде відповідати значенню $\psi=0$, при цьому $e^{\chi}=e^{\varphi}$, а вільна лінія течії $\psi=\pi$ при $e^{\chi}=-e^{\varphi}$.

Отриманні системи рівнянь задають параметрично нульову лінію течії, що збігається з додатною частиною вісі абсцис ($y=0, x>0$) і вільну лінію течії рідини, яка збігається з додатною частиною вісі ординат ($x=0, y>0$). Сумісне розв`язання рівнянь дає можливість розрахувати коефіцієнт стискання струменя і силу тиску на пластину і інші характеристики.